

Ο Ιούνιος

Σωτηρία

Ο Ιούνιος, ή Ιούνης στα
σαρακατσάνικα, είναι ο
έκτος μήνας του έτους ανήκει στην
εποχή του Καλοκαιριού κατά
το Ιουλιανό και το Γρηγοριανό
Ημερολόγιο κι έχει 30 ημέρες. Πήρε
το όνομά του από την σύζυγο
του Δία την Ήρα, η οποία
στα λατινικά ονομάζονταν *Juno*. Είναι
ο δέκατος μήνας κατά το
Εκκλησιαστικό ημερολόγιο που αρχίζει
τον Σεπτέμβριο, και ο τέταρτος κατά
το παλαιό ρωμαϊκό ημερολόγιο.

Ονομασίες του μήνα Ιουνίου

Θεριστής

γιατί θερίζουμε τα
σπαρτά

Άι - Γιαννίτης

γιατί στις 24 γιορτάζουμε τη
γέννηση του Ιωάννη του
Προδρόμου

*Ορνιαστής στην Άνδρο,
Ρινιστής στην Πάρο και Απαρνιαστής σε
διάφορα άλλα μέρη. Στα Γρεβενά αναφέρεται
ως Κερασάρης*

Παροιμίες για τον Ιούνιο

- ♦ Από το θέρο ως τις ελιές, δεν απολείπουν οι δουλειές
- ♦ Απ' αρχής τον Θεριστή, του δρεπανιού γιορτή
- ♦ Γενάρη πίνουν το κρασί, το Θεριστή το ξίδι
- ♦ Θεριστής με το δρεπάνι, τον καιρό του δεν τον χάνει
- ♦ Ιούνης τρέφει κεράσια στ' αμπέλι, και ψάλτη το τζίτζικα στέλλει
- ♦ Τον Ιούνη αφήνουν το δρεπάνι, και σπέρνουν το ρεπάνι

Έθιμα

Η γιορτή του Αι-Γιάννη

Είναι η πιο σπουδαία κατά τον Ιούνιο (Γενέθλια Ιωάννου του Προδρόμου στις 24 Ιουνίου). Συμπίπτει με τις θερινές τροπές του ηλίου. Πολλοί ακολουθώντας το πανάρχαιο έθιμο ανάβουν φωτιές στους δρόμους και πηδάνε

πάνω απ' αυτές λέγοντας: «Αφήνω το κακό, πάω στο καλλίτερο». Οι αρχαίοι γύρω από τις καθαρτήριες πυρές που άναβαν στο Άστυ την ίδια μέρα των τροπών του Ηλίου έλεγαν: «Έφυγον κακόν, εύρον άμεινον».

Σκιροφόρια (αρχαίο έθιμο)

Οι Αθηναίοι, εκτός από τις πυρές, στις 12 Ιουνίου γιόρταζαν το θερινό ηλιοτρόπιο. Τότε ο ιερέας του Ηλίου με την ιέρεια της Αθηνάς και του Ποσειδώνα πήγαιναν στην Αγορά, κρατώντας πολύχρωμες ομπρέλες (σκίρα) για αυτό το λόγο ονομάστηκαν

Σκιροφόρια.

Κλήδονας

Η προετοιμασία του Κλήδονα γίνεται την παραμονή της γιορτής ως εξής: «Ένα αγόρι ή ένα κορίτσι τυχερό, που έχει δηλ. εν ζωή τους γονείς του, φέρνει από τη βρύση (ή από το πηγάδι) αμίλητο (ή βουβό ή αρπαχτικό) νερό» και το αδειάζει σε ένα μικρό κιούπι. Τα άλλα παιδιά, νέοι και νέες ρίχνουν στο αγγείο το ριζακάρι τους: ένα δαχτυλίδι, ένα σκουλαρίκι κ.λπ. Κατόπιν σκεπάζουν το κιούπι με ένα κόκκινο πανί, το κλειδώνουν με κλειδαριά και «το εκθέτουν τη νύχτα, για

να...αστρονομιστεί.» Το άνοιγμα του Κλήδονα γίνεται το πρωί «Βγαίνοντας ο Ήλιος».

"Ιούνιος μήνας"

Είχαν αρχίσει οι ζέστες - Ιούνιος μήνας -
άλλαζες κάθε τόσο θέση στο κρεβάτι
ζητώντας το δροσερό μέρος στα σεντόνια,
μη βρίσκοντας δροσιά. Κι αυτή η ταυτόχρονη
καταδίκη και αθώωση. Φωνάζανε οι γρύλοι.

Οι φρουροί αποκοιμήθηκαν πάνου στα όπλα τους.
Το φεγγάρι στάθηκε να τους κοιτάζει.
Ένα πουλί ξύπνησε.
Το ποτάμι κυλούσε.

Τότε ακριβώς, ο πιο μεγάλος έκανε μια κίνηση
σα ν' άπλωνε τον ουρανό πάνου στα γόνατά του
κι άρχισε να ράβει τ' αστέρια στη θέση τους
όπως ράβει ο φυλακισμένος τα κουμπιά στο σακάκι του."

Γιάννης Ρίτσος